
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

---

15 november 2017

Plats och tid	Åland, 15 november 2017, klockan 07.30–13.30
Närvarande	Beslutande Meit Fohlin, Ordförande (S) Filip Reinhag, 1:e vice ordförande (S) Isabel Enström (MP) Brittis Benzler (V) Lars Thomsson (C) Anna Hrdlicka (M) Stefan Nypelius (C), tjug ersättare
Övriga	Peter Lindvall, regiondirektör, RSF, Per Lundin, stadssekreterare, RSF, Patrik Pettersson, chefsjurist, RSF, §§ 343-354, Jonas Nilsson, ekostrateg, RSF, § 363, Anders Lindholm, enhetschef, RSF, § 364, Bo Magnusson, verksamhetsutvecklare, RSF, § 372, Veronica Hermann, folkhälsostrateg, RSF, § 356, Katrin Rindslaug, strateg, RSG, § 356, Maria James, regionantikvarie, SBF, § 361, Patric Ramberg, teknisk direktör, TKF, § 363, Anna Adler, strateg, RSF, § 364, Åsa Linder, strateg, RSF, § 368, Kent Berg, chef, Uppsala Akademiska Förvaltning, § 368, Birgitta Lidman, upphandlare, RSF, § 372
Utsedd att justera	Isabel Enström
Justeringens plats och tid	Rådhuset Visborg, 17 november
Paragrafer	§ 343-374

Underskrifter

.....
Sekreterare Per Lundin

.....
Ordförande Meit Fohlin

.....
Justerande Isabel Enström

Register

- RS AU § 343 Reglemente med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder
- RS AU § 344 Nytt reglemente för barn- och utbildningsnämnden
- RS AU § 345 Nytt reglemente för byggnadsnämnden
- RS AU § 346 Nytt reglemente för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- RS AU § 347 Nytt reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden
- RS AU § 348 Nytt reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden
- RS AU § 349 Nytt reglemente för socialnämnden
- RS AU § 350 Nytt reglemente för tekniska nämnden
- RS AU § 351 Nytt reglemente för valnämnden
- RS AU § 352 Nytt reglemente för patientnämnden
- RS AU § 353 Nytt reglemente för överförmyndarnämnden
- RS AU § 354 Nytt reglemente för regionstyrelsen m.m.
- RS AU § 355 Begäran om kapitaltillskott och kapitaltäckningsgaranti
- RS AU § 356 Strategi för förebyggande och motarbetande av mäns våld mot kvinnor
- RS AU § 357 Ansvar för tillsyn enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare (2017:425)
- RS AU § 358 Ändring av regionstyrelsens delegationsordning, enligt tobakslagen samt lagen om e-cigaretter och påfyllnadsbehållare
- RS AU § 359 Taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen samt lagen om e-cigaretter och påfyllnadsbehållare
- RS AU § 360 Ekokommunpriset 2017 – Regionens årliga interna miljöpris
- RS AU § 361 Remiss. Revidering av riksintresse för kulturmiljövård
- RS AU § 362 Remiss - Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa (SOU 2017:47)
- RS AU § 363 Vision och strategi för Gotlands VA-försörjning 2030
- RS AU § 364 Förstudie för samhällsbyggnadsprojekt del av norra Visborg samt del av Vådursgatan i Visby
- RS AU § 365 Hemställen - Försäljning av fastigheter, GotlandsHem
- RS AU § 366 Visby Cypressen 13, friköp av tomträtt
- RS AU § 367 Försäljning Hangvar Flenvike 1:121
- RS AU § 368 Försäljning av Kanonen 1
- RS AU § 369 Motion. Vegetabilisk kost som grund i skolbespisningen
- RS AU § 370 Information. Uppföljning - God ordning på stan 2017
- RS AU § 371 Indikatorer till styrkort 2016-2019
- RS AU § 372 Information. Upphandlingar för allmän och särskild kollektivtrafik
- RS AU § 373 Val av ersättare till regionstyrelsens arbetsutskott
- RS AU § 374 Utveckling norra Gotland

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2017-11-15
Datum då anslaget sätts upp	2017-11-23
Anslaget får tas ned tidigast	2017-12-15
Förvaringsplats för protokollet	Regionstyrelseförvaltningen

Underskrift

.....
Rosita Siggelin

RS AU § 343 Reglemente med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder

RS 2017/580

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda frågan om en särskild krisledningsnämnd: behov av och eventuell struktur för en sådan nämnd.
- Nämnderna uppmanas att kontrollera sina reglementen.

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.
- Ändringsförslag som framkommit under arbetsutskottets sammanträde införs i förslaget till reglemente, att presenteras till regionstyrelsens sammanträde.

Utifrån de moderniseringsbehov en ny kommunallag (2017:725) väcker och allmänna önskemål om att nämnderna så långt möjligt bör sträva efter enhetliga arbetsformer, remitterades övriga nämnder möjligheten att lämna synpunkter på följande:

- Ett gemensamt reglemente föreslås för styrelsen och nämnderna.
- Reglementet föreslås innehålla tre delar: en första orienterande del, en andra gemensam del och en tredje nämndspecifik del.
- Den gemensamma delen föreslås bygga på regionstyrelsens gällande reglemente avseende 2 kap. Allmänna bestämmelser om ansvar och arbetsformer med erforderliga anpassningar till den nya lagen.
- Den nämndspecifika föreslås basera sig på nämndernas kompetens enligt nu gällande reglementen (oftast angiven i 1-2 §§ i befintliga reglementen) med erforderliga anpassningar till den nya lagen. Idén är här att i reglementet mera söka reglera ansvar för verksamhetsområden (typ 1 §) än aktiviteter (typ 2 §). Här förväntas nämnderna bidra med synpunkter på uppdateringar av sådant som tillkommit eller fallit ur bruk.

Valnämnden och kultur- och fritidsnämnden har inte yttrat sig. Övriga nämnder har som det får förstås tillstyrkt en strävan mot det gemensamma, även om skolnämnderna försett sina yttranden med förbehåll.

I sagda strävan råder regionstyrelseförvaltningen regionstyrelsen att föreslå fullmäktige att anta ett gemensamt reglemente med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder. De individuella nämndreglementena kommer vidare att behandlas i separata ärenden, i vilka det i undantagsfall finns möjlighet att göra avsteg från det gemensamma.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 343 *forts*

RS 2017/580

Riktlinjerna för konkurrensutsättning har i relevanta delars inarbetats i gemensamma bestämmelser om avtal, upphandling och privata utförare. Riktlinjerna föreslås därför att upphävas.

Vidare kan regleringen av undertecknande av handlingar uppmärksammas, att ordningen med kontrasignatur av sekreteraren överges och att det istället blir en fråga för högsta tjänstgörande tjänsteman under det ärende avtalet etc. beslutades.

Upplysningsvis finns regionens nu gällande reglementen att ta del av i författningssamlingen på regionens hemsida, se <http://www.gotland.se/49215>.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-25

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Anna Hrdlicka (M) yrkar att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda frågan om en särskild krisledningsnämnd: behov av och eventuell struktur för en sådan nämnd.

Ordföranden Meit Fohlin (S) yrkar att nämnderna ska uppmanas att kontrollera sina reglementen.

Ordföranden ställer proposition på Anna Hrdlickas yrkande och finner att det bifalls.

Ordföranden ställer proposition på sitt yrkande om uppmaning till nämnderna och finner att det bifalls.

Ordföranden föreslår att de ändringsförslag som framkommit under arbetsutskottets sammanträde införs i förslaget till reglemente, att presenteras till regionstyrelsens sammanträde.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 344 Nytt reglemente för barn- och utbildningsnämnden

RS 2017/948

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.
- Ändringsförslag som framkommit under arbetsutskottets sammanträde införs i förslaget till reglemente, att presenteras till regionstyrelsens sammanträde.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Barn- och utbildningsnämnden har tillstyrkt att reglementena baseras på en gemensam del. Nämnden, som erinrat om att fullmäktige den 14 december 2015, § 313 uppdragit om en översyn i elevhälsofrågor, har vidare velat ha ytterligare möjligheter att yttra sig över ett slutförslag.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det inte finns några formella hinder mot att efter redan genomförd remiss besluta ifråga om nytt reglemente. Det nya reglementet kompletteras av reglemente med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder. Av det senare reglementet framgår av 1 kap. 5 § att det är nämnden som utifrån lag och mål svarar för en tydlig och ändamålsenlig organisation samt utfärdar de närmare instruktioner som behövs för verksamheten.

För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan skall det enligt 2 kap. 25 § skollagen finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Regionstyrelseförvaltningen finner att det finns anledning att ha en upplysande bestämmelse om elevhälsa i barn- och utbildningsnämndens reglemente. Hur elevhälsoverksamheten närmare skall organiseras är en uppgift för nämnden.

Vidare saknas idag en tydlig reglering av ansvaret för särskild utbildning för vuxna enligt 21 kap. skollagen (s.k. sär vux eller lärvux). Därför har det inarbetats i förslaget.

Regionstyrelsen rekommenderas sålunda att föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för barn- och utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2017-09-09, § 91
Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-23

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden föreslår att de ändringsförslag som framkommit under arbetsutskottets sammanträde införs i förslaget till reglemente, att presenteras till regionstyrelsens sammanträde.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 345 Nytt reglemente för byggnadsnämnden

RS 2017/949

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Reglemente för byggnadsnämnden antas att träda i kraft den 1 januari 2018, varvid det ersätter tidigare reglemente för nämnden.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Byggnadsnämnden har tillstyrkt att reglementena baseras på en gemensam del. Nämnden har vidare förtjänstfullt analyserat nämndens uppdrag och föreslagit vissa ändringar. Därutöver har nämnden föreslagit att utöver hänvisningen till plan- och bygglagen (PBL) bör det även övergripande hänvisas till plan- och byggförordningen.

Regionens skyldigheter skall regleras i lag. Regionstyrelseförvaltningen anser därför att det räcker med en hänvisning till PBL på övergripande nivå. I övrigt moderniseras uppgiftskatalogen enligt byggnadsnämndens analys förutom att göra skyddsområden enligt 7 kap. MB exklusiv för byggnadsnämnden, då t.ex. vattenskyddsområdesfrågor bereds av tekniska nämnden. Smärre redaktionella grepp har vidare tagits. Däremot har den otympliga framställningen i tabeller fått bestå vid denna översyn.

Regionstyrelsen rekommenderas sålunda att föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för byggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

Byggnadsnämnden 2017-09-13, § 151

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-23

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 346 Nytt reglemente för gymnasie- och vuxen- utbildningsnämnden

RS 2017/950

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Reglemente för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden antas att träda i kraft den 1 januari 2018, varvid det ersätter tidigare reglemente för nämnden.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tillstyrkt att reglementena baseras på en gemensam del. Nämnden, som erinrat om att fullmäktige den 14 december 2015, § 313 uppdragit om en översyn i elevhälsofrågor, har vidare velat ha ytterligare möjligheter att yttra sig över ett slutförslag.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det inte finns några formella hinder mot att efter redan genomförd remiss besluta ifråga om nytt reglemente. Det nya reglementet kompletteras av reglemente med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder. Av det senare reglementet framgår av 1 kap. 5 § att det är nämnden som utifrån lag och mål svarar för en tydlig och ändamålsenlig organisation samt utfärdar de närmare instruktioner som behövs för verksamheten.

För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan skall det enligt 2 kap. 25 § skollagen finnas elevhälsa. Elevhälsan skall omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Av 2 kap. 26 § skollagen framgår att det är frivilligt att ordna elevhälsa för kommunal vuxenutbildning eller särskild utbildning för vuxna. Regionstyrelseförvaltningen finner att det finns anledning att ha en upplysande bestämmelse om elevhälsa i gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglemente. Hur elevhälsoverksamheten närmare skall organiseras är en uppgift för nämnden.

Med anledning av avskaffandet av kultur- och fritidsnämnden skall gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ha ansvar för ungdomsverksamhet i form av ungdomsgårdar m.m. samt bidrag till studieförbund (se regionfullmäktige den 25 september 2017, § 117). Detta har inarbetats i förslaget.

Vidare noteras att regionfullmäktige den 27 mars 2017, §§ 32 och 33 bl.a. uttalade i sig om ansvarsfrågor rörande mottagning och bostadsförsörjning för nyanlända. Dessa beslut har i detta ärende för gymnasie- och vuxenutbildnings del främst uppfattats vara klarlägganden eller preciseringar av nämndens uppdrag. Någon ändring är inte avsedd med föreliggande förslag.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 346 *forts*

RS 2017/950

Regionstyrelsen rekommenderas sålunda att föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2017-09-20, § 92

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-23

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 347 Nytt reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden

RS 2017/951

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden antas att träda i kraft den 1 januari 2018, varvid det ersätter tidigare reglemente för nämnden.
- Regionfullmäktige upphäver från och med den 1 januari 2018 dess beslutade reglemente för läkemedelskommittén.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Hälso- och sjukvårdsnämnden har tillstyrkt att reglementet baseras på en gemensam del. Beträffande nämndens egna uppgifter har den framfört önskemål om tydligare gränsdragning mellan regionstyrelsen och nämnden, om att samverkansnämnden omnämns även om den regleras i ett annat sammanhang och att formellt görs även läkemedelskommitténs reglemente till en fråga för nämnden. I frågan om läkemedelskommittén har nämnden även väckt ett förslag om revidering av innehållet (se RS 2017/905).

Vad gäller frågan om samverkansnämnden föreslås här att nämnden ska biträda regionens ledamöter i samverkansnämnden.

När det gäller gränssnittet mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden pågår vid sidan av denna översyn ett utredningsarbete. Utan att föregripa det arbetet, får dock noteras att denna fråga varit levande under lång tid utan att det resulterat i någon upplösning. Förutom de enkla och uppenbara fallen kan vagheter bero på olika perspektiv och deras inverkan på funktionärernas perceptionsförmåga och vilja att kommunicera frågeställningar utan givna svar. För att fånga upp strategiska frågor i tid kan framgång då snarare ligga i att främja flexibla arbetssätt och mindre i att hoppas på att formulera en algoritm för all framtida ärendesortering. Således föreslås inte nu någon ny skrivning.

Av 1 § lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer framgår att regionen bestämmer hur många sådana kommittéer som skall finnas och vilket organ inom regionen som skall tillsätta en kommitté. Således kan en nämnd vara det organet.

Regionstyrelseförvaltningen delar bedömningen att läkemedelskommittén formellt bör underställas hälso- och sjukvårdsnämnden. Detta sker lämpligast genom att nämnden enligt 6 § lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer även får fastställa behövliga styrdokument för kommittén.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 347 *forts*

RS 2017/951

Vidare föreligger överlappande skrivningar om sjukresor i hälso- och sjukvårdsnämndens och tekniska nämndens reglementen. I detta förslag anges att hälso- och sjukvårdsnämnden även fortsättningsvis skall ha ansvaret för sjukresor till utomlänsvård medan ansvaret för sjukresor inom länet, som idag de facto hanteras av tekniska nämnden, även reglementsensligt föreslås förtydligas i tekniska nämndens reglemente.

Sammanfattningsvis rekommenderas regionstyrelsen föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnden och att upphäva reglementet för läkemedelskommittén.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2017-09-20, § 412

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-24

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 348 Nytt reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden

RS 2017/952

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden antas att träda i kraft den 1 januari 2018, varvid det ersätter tidigare reglemente för nämnden.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillstyrkt att reglementena baseras på en gemensam del. Nämnden har även framhållit att en redaktionell översyn av nämndens ansvarsområden kunde vara befogad.

Inom ramen för denna översyn har nämndens uppdrag inte varit föremål för någon djupare analys i regionstyrelseförvaltningen. Emellertid noteras att lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ersatt tidigare lagstiftning på området. Ändringar till följd av detta har inarbetats i reglementet

Regionstyrelsen rekommenderas sålunda att föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden 2017-09-18, § 105

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-23

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 349 Nytt reglemente för socialnämnden

RS 2017/953

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Socialnämnden har tillstyrkt ett gemensamt reglemente samt lämnat synpunkter på utformning. Vidare har nämnden anfört att nämnden inte längre yttrar sig regelmässigt i ärende enligt alkohollagen, hemvärnsförordningen och om anordnande av visst automatspel, varför dessa frågor bör tas bort ur reglementet.

Överförmyndarnämnden har upprepade gånger föreslagit (se RS 2014/519, 2016/706 och RS 2017/957) att uppgiften att administrera och arvoda särskilt förordnade vårdnadshavare för ensamkommande flyktingbarn som inte tidigare har varit i familjehem flyttas över till socialnämnden. Skälet för detta är att socialnämnden kan påverka vem som utses till sådan vårdnadshavare. Det kan inte överförmyndarnämnden. Socialnämnden har avstyrkt förslaget (se RS 2016/706). Socialnämnden menar sammanfattningsvis att verksamheten inte alltid har närmare koppling till socialnämnden och att det kan finnas fördelar med överförmyndarnämnden fortsatt sköter uppgiften.

Enligt regionstyrelseförvaltningen bör en styrningsprincip för organisationen vara att så långt möjligt internalisera de kostnader som följer på en nämnds olika val eller beslut. Härav följer att socialnämnden bör svara för de följd effekter dess val av sådana vårdnadshavare kan ha. Regionstyrelseförvaltningen anser således att överförmyndarnämndens förslag skall följas. Det påverkar överförmyndarnämndens och socialnämndens reglementen.

Vidare under handläggningen har förvaltningen väckt frågor om hur ersättare bör kallas in vid förhinder. Av 2 kap. 6 § förslaget till reglemente med allmänna bestämmelserna för regionstyrelsen och övriga nämnder framgår att förhinder anmäls till kansliet som sedan ombesörjer resten. Det har emellertid framkommit att t.ex. hälso- och sjukvårdsnämnden frivilligt tillämpar en rutin där ledamoten med förhinder i första hand ombesörjer inkallande av ersättare. Det kan ha fördelar med att ledamöter, ersättare och kansli utvecklar kompletterande rutiner. Däremot är det inte ett tillräckligt skäl för att ändra nuvarande skrivning i reglementet.

I enlighet ovanstående rekommenderas regionstyrelsen föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för socialnämnden.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 349 forts

RS 2017/953

Beslutsunderlag

Socialnämnden 2017-09-20, § 128

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-24

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet begär komplettering av ärendet till regionstyrelsens sammanträde.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 350 Nytt reglemente för tekniska nämnden

RS 2017/954

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Reglemente för tekniska nämnden antas att träda i kraft den 1 januari 2018, varvid det ersätter tidigare reglemente för nämnden.

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Uppdrag ges till regionstyrelseförvaltningen om att se över gränssnitt och ansvar för lokaler, bostäder och fastigheter m.m.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:25) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Tekniska nämnden har tillstyrkt att reglementet baseras på en gemensam del. När det gäller nämndens eget uppdrag har nämnden lämnat synpunkter på om nämnden fortsatt har ett allmänt bostadsförsörjningsansvar eller om det ligger på bostadsbolaget, om ändrad lydelse om ansvaret för enskilda vägar, om regleringen om redovisning av investeringar ses över och om förvaltningens uppdragsstyrda verksamhet.

Regionstyrelseförvaltningens bedömer att tekniska nämnden har en poäng i att bostadsförsörjningen på övergripande nivå är en uppgift för regionstyrelsen. Det övergripande perspektivet skall sedan via bl.a. ägarstyrning av AB Gotlandshem omsättas i operativ verksamhet. Bostadsförsörjning är dock mer än bara egen produktion av bostadstjänster. Tekniska nämnden sköter bl.a. in- och uthyrning av bostadslägenheter. Därför föreslås att bostadsförsörjningsfrågor som kompetensskapande grund för nämndens åtgärder kvarstår i reglementet.

Nämndens förslag till förtydligande av förutsättningar och beslut i fråga om enskilda vägar godtas. Med hänsyn till att regionstyrelsen den 16 juni 2016, § 147 antagit riktlinjer för redovisning av investeringar som i avsnitt 15 innehåller regler för slutredovisning, bör motsvarande reglering i tekniska nämndens reglemente inte vara kvar.

När det gäller förvaltningens uppdragsstyrda verksamhet handlar det som tekniska nämnden framhåller i praktiken om samspelet mellan nämnder och förvaltningar på samhällsbyggnadsområdet. Regionstyrelseförvaltningen finner att en ytterligare formalisering av samspelet i reglementsform inte nödvändigtvis leder framåt. Samspelet bör snarare växa i fram i flexibla arbets- och förhållningssätt berörda emellan.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 350 *forts*

RS 2017/954

I samband med att regionstyrelsens nu gällande reglemente behandlades i styrelsen, påtalades behovet av en översyn om gränssnittet i frågor om egendomsförvaltning mellan styrelse och tekniska nämnden. Se regionstyrelsens beslut den 29 oktober 2015, § 330. Det handlar om köp- och försäljning samt löpande administrativ (ekonomisk-juridisk) och faktisk fastighetsförvaltning. Sedan dess har tydliggjorts att det är regionfullmäktige eller, på delegation från fullmäktige, regionstyrelsen eller som beslutar i försäljningsärenden. Se regionfullmäktiges beslut den 27 februari 2017, 28. Därför bör alla bestämmelser om försäljning tas bort ur tekniska nämndens reglemente (se nuvarande 1 § 15.). Förslag till reglemente har beaktat detta.

Enligt regionstyrelseförvaltningen får det på sikt anses önskvärt med en reglering om att tekniska nämnden inom vissa beloppsramar t.ex. kan verkställa försäljningar inklusive beslut enligt försäljningslista fastställd av fullmäktige. Det kan i så fall beslutas i andra riktlinjer än reglementet.

Vidare finns skillnad i behörigheten mellan nämnderna angiven så att i strategiska frågor beslutar regionstyrelsen om t.ex. upplåtelse med i andra fall beslutas de av tekniska nämnden. Enligt regionstyrelseförvaltningen utgör ett så vagt begrepp som strategisk inte någon tydlig vattendelare mellan nämndernas ansvarsområden, varför dubbelarbete eller icke-arbete kan befaras beroende på ärendets allmänna attraktionskraft. Regionstyrelsen får emellertid anses ha rätten och skyldigheten att vid behov avgöra om något är strategiskt eller inte. Någon tid för att utarbeta mera klagörande fördelningsmekanismer saknas, varför något förslag inte läggs här.

Vidare föreligger överlappande skrivningar om sjukresor i tekniska nämndens och hälso- och sjukvårdsnämndens reglementen. I detta förslag anges att ansvaret för sjukresor inom länet, som idag de facto hanteras av tekniska nämnden mer än bara övergripande, även reglementsensligt föreslås förtydligas i tekniska nämndens reglemente (2 § 18.)

En annan fråga är den om tomträttsavgälder, d.v.s. en ekonomisk förvaltningsfråga om avkastningen på jordägande. Här har för närvarande regionstyrelsen ansvaret medan i praktiken sköts uppgiften huvudsakligen av teknikförvaltningen. Här kunde man överväga att flytta ansvaret för avkastningen till tekniska nämnden. Här diskuteras bara möjligheten men något förslag har inte inarbetats.

I egenskap av förvaltare av regionens offentliga platser avger tekniska nämnden yttranden på remiss från polisen. Regionstyrelseförvaltningen inarbetar i förslaget ett förtydligande av den uppgiften (förslagets 2 § 15).

Sammanfattningsvis rekommenderas regionstyrelsen föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för tekniska nämnden.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 350 *forts*

RS 2017/954

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2017-09-20, § 222

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-25

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Brittis Benzler (V) yrkar att uppdrag ska ges om att se över gränssnitt och ansvar för lokaler, bostäder och fastigheter m.m.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Ordföranden ställer proposition på Brittis Benzler yrkande om att uppdrag ska ges och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 351 Nytt reglemente för valnämnden

RS 2017/955

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Reglemente för valnämnden antas att träda i kraft den 1 januari 2018, varvid det ersätter tidigare reglemente för nämnden.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Valnämnden har avstått ifrån att yttra sig.

Regionstyrelsen rekommenderas sålunda att föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för valnämnden.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-24

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 352 Nytt reglemente för patientnämnden

RS 2017/956

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Reglemente för patientnämnden antas att träda i kraft den 1 januari 2018, varvid det ersätter tidigare reglemente för nämnden.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Patientnämnden har tillstyrkt att reglementena baseras på en gemensam del. Nämnden har även förtjänstfullt lämnat förslag på hur regleringen av dess specifika uppgifter kan utformas.

Regionstyrelseförvaltningen följer med några mindre redaktionella ändringar patientnämndens förslag.

Regionstyrelsen rekommenderas sålunda att föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Beslutsunderlag

Patientnämnden 2017-09-27, § 36

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-24

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Anm: Reviderad tjänsteskrivelse utsänds till regionstyrelsens sammanträde.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 353 Nytt reglemente för överförmyndarnämnden

RS 2017/957

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Med anledning av en ny kommunallag (2017:725) har förslag till reglementsöversyn remitterats nämnderna. Överförmyndarnämnden, som tidigare lämnat ett förslag på ett nytt reglemente för egen del (se RS 2016/706), har tillstyrkt att reglementena baserat på en gemensam del. Förutom redaktionella synpunkter har nämnden för egen del framhållit att uppgiften att förordna gode män åt ensamkommande barn bör framgå.

Vidare har nämnden återkommit med förslaget (se RS 2014/519 och 2016/706) att uppgiften att administrera och arvodera särskilt förordnade vårdnadshavare för ensamkommande flyktingbarn som inte tidigare har varit i familjehem flyttas över till socialnämnden. Skälet för detta är att socialnämnden kan påverka vem som utses till sådan vårdnadshavare. Det kan inte överförmyndarnämnden. Socialnämnden har avstyrkt förslaget (se RS 2016/706). Socialnämnden menar sammanfattningsvis att verksamheten inte alltid har närmare koppling till socialnämnden och att det kan finnas fördelar med överförmyndarnämnden fortsatt sköter uppgiften.

Enligt regionstyrelseförvaltningen bör en styrningsprincip för organisationen vara att så långt möjligt internalisera de kostnader som följer på en nämnds olika val eller beslut. Härav följer att socialnämnden bör svara för de följd effekter dess val av sådana vårdnadshavare kan ha. Regionstyrelseförvaltningen anser således att överförmyndarnämndens förslag skall följas. Det påverkar överförmyndarnämndens och socialnämndens reglementen.

I enlighet ovanstående rekommenderas regionstyrelsen föreslå fullmäktige att anta förslag till reglemente för överförmyndarnämnden.

Beslutsunderlag

Överförmyndarnämnden 2017-09-19, § 109

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-24

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet begär komplettering av ärendet till regionstyrelsens sammanträde.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 354 Nytt reglemente för regionstyrelsen m.m.

RS 2017/962

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Med anledning av att en ny kommunallag (2017:725) träder i kraft den 1 januari 2018 initierade regionstyrelseförvaltningen en översyn reglementena och nämnderna remitterades. Vidare har behovet av en lösning på avskaffandet av kultur- och fritidsnämnden påkallat översyn. Det finns även tidigare och med detta arbete i viss mån parallella utredningsuppdrag om gränssnittsfrågor mellan styrelsen och framförallt hälso- och sjukvårdsnämnden och tekniska nämnden.

Nämnderna har i allt väsentligt att nämndernas allmänna befogenheter, skyldigheter och arbetsformer grundar sig på en gemensam bas. Det ökar möjligheten för förtroendevalda och anställda att orientera sig i regionen. Vidare kan då mera fokus läggas på nämndernas specifika uppdrag. Översynen presenteras därför i ett ärende om reglemente med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder och ett ärende per nämnd som kan bedömas vara kvar efter utgången av år 2017. I fortsättningen behandlas regionstyrelsens reglemente.

Enligt regionfullmäktiges beslut den 25 september 2017, § 117 skall regionstyrelsen ta över, kulturverksamhet (motsvarande det som idag drivs inom kultur- och fritidsförvaltningen), folk- och länsbiblioteksverksamhet enligt bibliotekslagen), fritidsverksamhet (motsvarande det som idag drivs inom kultur- och fritidsförvaltningen), handläggning av tillstånds- och registreringsansökningar enligt lotterilagstiftningen och budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer enligt socialtjänstlagen. Detta har inarbetats i reglementet.

Vidare har ansvaret för funktionen tjänsteman i beredskap (s.k. TIB) lagts till under krisledning och beredskap.

I fråga om gränssnittet till hälso- och sjukvårdsnämnden pågår ett annat arbete. Något förslag läggs inte här. Vad gäller gränssnittet till tekniska nämnden har vissa ändringar rörande fastighetsförsäljning och anknytande frågeställningar behandlats i ärendet om den nämndens reglemente. Något förslag läggs inte här.

Regionfullmäktige beslutade den 27 mars 2017, §§ 32 och 33 i frågor om ansvar för mottagande och bostadsförsörjning för nyanlända. Något förslag om inarbetning har inte lagts här. Det kan dock diskuteras om ansvaret för bosättning (§ 32) bör inarbetas.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 354 *forts*

RS 2017/962

Vad så gäller miljörådet, pensionärsrådet och tillgänglighetsrådet är det fråga om samrådsorgan och inte nämnder eller nämndberedningar. Det är dock ägnat skapa oklarhet om det är fråga om en nämnd eller en fullmäktigeberedning när fullmäktige tillsätter personer och fastställer reglementen. Denna oklarhet bör undanröjas genom att samrådsfrågorna underordnas en nämnd. Under handläggningen har det framförts att den nämnden i samtliga skall vara regionstyrelsen. Dessa reglementen föreslås därför upphävas med utgången av denna mandatperiod (några nya val funktionärer skall inte göras). Det ankommer därefter på styrelsen att ta fram ändamålsenliga instruktioner för samråden. Framställningarna från Aktiva seniorer och PRO om att fullmäktige skall besluta om ändring av reglemente pensionärsrådet i fullmäktige (se RS 2015/463) lämnas därmed utan vidare åtgärd.

Även frågan om att fullmäktige fastställt reglemente för centrala samverkanskommittén kan diskuteras. Det är rimligen frågan om ett avtal mellan berörda parter och det är regionstyrelsen, regelmässigt genom direktören som företräder regionen som part. Något färdigt förslag är dock inte utrett för att lägga fram här.

Sammanfattningsvis rekommenderas regionstyrelsen föreslå fullmäktige att anta bilagt förslag till reglemente för regionstyrelsen m.m.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-25

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet begär komplettering av ärendet till regionstyrelsens sammanträde.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 355 Begäran om kapitaltillskott och kapitaltäckningsgaranti

RS 2017/1008

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Inspiration Gotland AB prognosticerar i dagsläget ett underskott på ca 2 mnkr. Det egna kapitalet uppgick 2016-12-31 till 1,3 mnkr varav 0,1 mnkr i bundet eget kapital. Det betyder att bolaget inte har möjlighet att täcka befarat underskott och att krav på kontrollbalansräkning finns. Bolaget vänder sig nu till ägaren med en begäran om en kapitaltäckningsgaranti som vid varje tidpunkt tills bolaget avvecklats garanterar det bundna egna kapitalet.

Bolaget befinner sig i en process där verksamheten ska överflyttas till regionstyrelsen. Därefter kommer bolaget att avvecklas och kvarvarande tillgångar kommer att återgå till ägaren.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker bolagets begäran med anledning av den pågående processen med överflyttning av verksamheten in i Region Gotland. Dock understryks att bolaget behöver göra sitt yttersta för att minimera underskottet 2017.

Beslutsunderlag

Inspiration Gotland AB 2017-11-06

Regionstyrelseförvaltningen 2017-11-07

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden föreslår att ärendet går utan eget yttrande från arbetsutskottet till regionstyrelsen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 356 Strategi för förebyggande och motarbetande av mäns våld mot kvinnor

RS 2017/897

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återremitteras.

Regionstyrelsen gav 2016-03-07, §13, ledningskontoret i uppdrag att återkomma under hösten 2016 med förslag till nytt handlingsprogram om våld i nära relation. Arbetet har på grund av hög arbetsbelastning i förvaltningarna fått skjutas fram.

Förslaget som är framtaget bygger på regeringens tioåriga nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Ett av sex delmål i nationella jämställdhetspolitiken är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. Delmålet omfattar alla yttringar av fysiskt och psykiskt, inklusive sexuellt, våld och hot om våld som riktas mot kvinnor och flickor. Regeringen har i formulering av strategin ett särskilt fokus på kopplingen mellan maskulinitet och våld. Det omfattar även hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och handel med människor för sexuella ändamål.

När det gäller våld i nära relationer så utövas det huvudsakligen, men inte uteslutande, av män mot kvinnor. Det är viktigt att motarbeta allt slags våld i nära relationer, exempelvis att ge stöd och hjälp till homo- eller heterosexuella män samt transpersoner som utsätts för våld i nära relationer. Hedersrelaterat våld och förtryck drabbar inte heller uteslutande kvinnor och flickor utan också pojkar och män. Att enbart tala i könsneutrala termer osynliggör det vanligaste våldet i nära relationer, en man som utövar våld mot en närstående kvinna. Det gör våldet svårare att förebygga och bekämpa. Det är därför viktigt att prata både om arbetet mot mäns våld mot kvinnor, för kvinnofrid, och om arbetet mot våld i nära relationer.

Eftersom området är komplext är det svårt att för en strategi hitta ett namn som leder tanken till alla delar som omfattas. Regeringen har valt att benämna den nationella strategin som förebyggande och bekämpande av mäns våld mot kvinnor. Även Region Gotland har valt att som övergripande begrepp använda mäns våld mot kvinnor i rubriken till strategin.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget till strategi för förebyggande och motarbetande av mäns våld mot kvinnor, Region Gotland 2018-2022 bör remitteras till berörda nämnder och till ideella organisationer på Gotland, som arbetar med mäns våld mot kvinnor.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 356 *forts*

RS 2017/897

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-27

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Katrin Rindlaug, strateg och Veronica Hermann, folkhälsostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) föreslår att ärendet återremitteras.

Ordföranden ställer proposition på yrkandet om att ärendet ska återremitteras och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 357 Ansvar för tillsyn enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare (2017:425)

RS 2017/822

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen får ansvaret för de tillsynsuppgifter som enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare vilar på Region Gotland.

Den 1 juli 2017 trädde lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare samt förordningen (2017:429) om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare i kraft. Enligt denna lag har bland annat kommunen ett tillsynsansvar gällande e-cigaretter och påfyllningsbehållare på försäljningsställen. Kommunen ska även ta emot anmälan om försäljning av e-cigaretter och påfyllningsbehållare från näringsidkare.

Myndighetsutövning enligt alkohol- och tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel utförs av tillståndsmyndigheten, samhällsbyggnadsförvaltningen på uppdrag av regionstyrelsen.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen tar ansvaret för de uppgifter som åläggs kommuner enligt den nya lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare och att reglementet ändras i berörd omfattning. Vissa delar i tillsynsuppdraget i nämnda lag föreslås delegeras till förtroendevalda och tjänstepersoner i annat ärende (RS 2017/814).

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-27

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 358 Ändring av regionstyrelsens delegationsordning, enligt tobakslagen samt lagen om e-cigarett och påfyllnadsbehållare

RS 2017/814

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsens delegationsordning fastställs enligt bifogat förslag.
- Beslutanderätt i ärenden enligt tobakslagen samt lagen om e-cigarett och påfyllnadsbehållare, enligt regionstyrelsens delegationsordning ärendegrupp J 02 delegeras till alkoholhandläggare/alkoholinspektör.

Med anledning av att Sverige har fått en ny lagstiftning om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare (2017:425) behöver regionstyrelsens delegationsordning justeras. Vidare föreslås ett förtydligande när det gäller detaljhandel med eller servering av folköl.

Ytterligare innehåller förslaget en ändring i delegationsordningen enligt tobakslagen och lagen om e-cigarett och påfyllnadsbehållare, ärendegrupp J 02.

Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak utför enligt gällande lagstiftning den omedelbara/direkta tillsynen på detaljhandelsställen som anmält försäljning av tobaksvaror, e-cigarett och påfyllnadsbehållare. Om tobaksvara, e-cigarett eller påfyllnadsbehållare skulle behöva omhändertas är det praktiskt att detta beslut är delegerat till alkoholhandläggare/alkoholinspektör. Varan måste tas om hand direkt på plats. Det gäller främst då alkoholhandläggare/alkoholinspektör vid tillsynsbesöket upptäckt olagliga varor, till exempel att varorna är felmärkta genom att inte ha svensk varningstext på förpackningen. Länsstyrelsen har i sitt tillsynsbeslut (verksamhetsbeslut) 2017-01-19 (RS § 117, 2017-05-30) även påpekat det opraktiska i att beslutet är delegerat till ett regionråd då en snabb handläggning minskar risken för att detaljhandeln hinner undanröja varorna.

Ändringarna inarbetas i regionstyrelsens delegationsordning.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-27

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 359 Taxa för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen samt lagen om e-cigarett och påfyllnadsbehållare

RS 2017/821

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Taxan för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen(2010:1622) ändras på föreslaget sätt från och med 1 januari 2018.
- Taxan för provnings- och tillsynsavgifter enligt tobakslagen(1993:581), lagen om handel med vissa receptfria läkemedel(2009:730) samt lagen om e-cigarett och påfyllnadsbehållare(2017:425) antas enligt förslaget från och med 1 januari 2018.

Enheten för livsmedel och alkoholtillstånd/tillståndsmyndigheten för alkohol- och tobak har föreslagit justering av avgiftsnivån avseende taxan för provnings- och tillsynsavgifter enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Verksamheten är intäktsfinansierad och motivet för justeringarna är verksamhetsanpassning samt en rättvisare taxa.

Ny lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare trädde i kraft 1 juli 2017. Lagen innebär en anmälningsplikt till kommuner för de verksamheter som vill sälja e-cigarett och påfyllnadsbehållare. Region Gotland har tillsynsansvar och kontroll av egentillsyn. Avgiften för Regionens handläggning av anmälan och tillsyn av försäljning av e-cigarett och påfyllnadsbehållare föreslås ligga på samma nivå som anmälan av tobak, 1 700 kronor och följa samma modell med nedsättning vid försäljning av fler produkter (tobak, folköl, läkemedel).

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-27

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 360 Ekokommunpriset 2017 – Regionens årliga interna miljöpris

RS 2017/764

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- 2017 års Ekokommunpris går till Fenomenalen Science Center på utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, med motivering enligt nedan.

Ekokommunpriset delas 2017 ut för artonde gången. Vid bedömningen av nominerade kandidater läggs stor vikt vid att priset ska stimulera andra till engagemang och skapa intresse för systematiskt miljöarbete.

Regionstyrelseförvaltningen rekommenderar regionstyrelsen att utse **Fenomenalen Science Center** på utbildnings- och arbetslivsförvaltningen som mottagare av 2017 års Ekokommunpris på 10 000 kronor med följande motivering:

”För att med små medel skapat material, pedagogik och upplevelser inom konceptet ”Planetskötare” och därigenom på ett lustfyllt, spännande och intresseväckande sätt lyckats kommunicera FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling till både de egna besökarna och via smarta samarbeten också andra målgrupper.”

Regionstyrelseförvaltningen har berett ärendet på enheten för hållbar tillväxt.

Som reglerna är utformade måste man ha ett eget aktivt miljöarbete som innebär minskad miljöpåverkan. Detta miljöarbete ska kunna följas med miljönyckeltal eller någon annan form av miljöredovisning som visar hur arbetet går från år till år. Miljöarbetet ska också kommuniceras i någon form.

Generellt har få kandidater de senaste åren formellt sett varit kvalificerade till priset. Vid bedömningen brukar därför även anledningen till att priset finns tas med i bedömningen, nämligen att priset ska stimulera andra till engagemang och skapa intresse för systematiskt miljöarbete.

Den gemensamma nämnaren mellan prisets syfte och de formella kriterier är att man på något sätt kommunicerar vad man gör och varför. Internt inom Region Gotland, men helst också externt.

Till årets pris nominerades en kandidat, Fenomenalen Science Center, för sitt arbete kring de globala målen för hållbar utveckling, även kallade Agenda 2030-målen.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 360 forts

RS 2017/764

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Fenomenalen har med små medel satt igång ett arbete som många andra skjuter upp på grund av sin komplexitet. Enligt devisen "Alla kan inte göra allt, men alla kan göra något" startade man 2016 ett arbete som i korthet går ut på att utbilda de barn man möter till "Planetskötare". Fenomenalen vill berätta om de utmaningar och uppgifter som ligger framför oss på alla plan, men på samma sätt som man arbetar med andra områden, dvs. lustfyllt, utmanande, nyfiket och intresseväckande.

Fenomenalen har bland annat genomfört en hållbarhetsfest med fokus på de 17 globala målen, gjort en pop-up-utställning, en kunskapspromenad, en workshop samt gett ut en bok. Utifrån texterna i boken har en av lokaltidningarna varannan vecka under 2017 publicerat ett "uppdrag" till barn på en helsida i tidningen. Det senare är ett bra exempel på hur man genom samarbeten kan öka spridningen av bra idéer och material man tar fram. Fler aktiviteter framgår av nomineringen, de här uppräknade är bara en del.

Efter sedvanliga överläggningar kunde beredningsgruppen konstatera att den nominerade kandidaten uppfyllde kriterierna och rekommenderar därför regionstyrelsen att utse Fenomenalen Science Center på utbildnings- och arbetslivsförvaltningen som mottagare av 2017 års Ekokommunpris med följande motivering:

"För att med små medel skapat material, pedagogik och upplevelser inom konceptet "Planetskötare" och därigenom på ett lustfyllt, spännande och intresseväckande sätt lyckats kommunicera FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling till både de egna besökarna och via smarta samarbeten också andra målgrupper".

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-27

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 361 Remiss. Revidering av riksintresse för kulturmiljövård

RS 2017/961

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Remissyttrande gällande revidering av riksintresse för kulturmiljövård lämnas till Länsstyrelsen i enlighet med regionstyrelseförvaltningens förslag.

Länsstyrelsen i Gotlands län har gjort en översyn av 58 av länets 60 riksintressen för kulturmiljövården. Länsstyrelsen vill med denna remiss få synpunkter från Region Gotland på förslag till revidering av riksintresse för kulturmiljövården innan det slutgiltiga förslaget skickas till Boverket och Riksantikvarieämbetet.

I denna remiss återfinns 23 riksintressen. Återstående riksintressen kommer sändas på remiss till regionen vid två senare tillfällen.

Riksantikvarieämbetet initierade 2012 det tvååriga projektet "Kulturmiljövårdens riksintressen" i syfte att förbättra förutsättningarna för en utveckling av landskapets kulturmiljövården i enlighet med miljö- och kulturpolitikens målsättningar och att bidra till en ökad samsyn mellan de aktörer som på olika sätt berörs av riksintressen i sitt arbete. Projektet bedrevs under åren 2012-2013 i dialog med länsstyrelser och kommuner och utmynnade i en handbok samt utbildningsinsatser som stöd för arbetet med riksintressen inom samhällsplaneringen.

Länsstyrelsen inledde i augusti 2015 ett projekt för en översyn av 58 av länets 60 riksintressen för kulturmiljövården i Gotlands län. Projektet omfattar översyn av:

- Riksintressebeskrivning (tidigare kallad värdetext)
- Kunskapsunderlag
- Geografisk avgränsning

För varje riksintresse önskar länsstyrelsen svar på följande frågor:

- Bör något mer nämnas eller uteslutas ur riksintressebeskrivningen?
- Bör något mer nämnas eller uteslutas ur kunskapsunderlaget?
- Den geografiska avgränsningen ska omfatta de fysiska uttryck som nämns i riksintressebeskrivningen samt de utblickar, landskapsrum och rörelsestråk som historiskt sett ingått och varit av betydelse för riksintresset. Avgränsningen ska inte omfatta landskap som är av vikt för upplevelsen av området idag. Är den föreslagna geografiska avgränsningen rimlig i relation till riksintressebeskrivningen?

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 361 *forts*

RS 2017/961

- Är riksintresseanspråket fortfarande relevant 2017? Saknas eller förekommer andra riksintressen som på motsvarande sätt återspeglar samma kulturhistoriska utvecklingsskede eller händelseförlopp på ett bättre sätt?
- Övriga synpunkter?

Bör något mer nämnas eller uteslutas ur riksintressebeskrivningen?

Regionstyrelseförvaltningen anser att de reviderade riksintressebeskrivningarna generellt utgör en bra redogörelse för vilka motiv som ligger bakom riksintresseanspråket. Det nya förslagen till motivering har ett bättre och mer tydligt upplägg än de gamla och bidrar till att få en bra överblick över vad som utgör motiven för de olika områdena.

Uttrycken för riksintressena har också fått ett mer genomarbetat och tydligt upplägg. Här har man fokuserat på att ge en sammanfattning över vilka fysiska uttryck som konstituerar riksintresset. Vilket kan ge en god vägledning vid bedömning om påverkan på uttryckta värden.

Bör något mer nämnas eller uteslutas ur kunskapsunderlaget?

Kunskapsunderlaget har i det nya förslaget blivit mycket bättre och fylligare. Foton och historiska kartor kompletterar texten och ger en fördjupad förståelse för värden och historiska samband.

Vad gäller avsnittet "Mål för att tillgodose riksintresset" finns en del utrymme för förtydligande, då detta utgör den viktigaste utgångspunkten vid bedömning om påtaglig skada. Formuleringar som gör skillnad på hus för permanent boende och fritidshus är problematiska, då det varken i plan- och bygglagen eller miljöbalken finns någon möjlighet att styra huruvida man är folkbokförd på sin fastighet eller inte. Det kan vara bra att se över vilka begrepp som används och vilken innebörd de har. Vad menas exempelvis med ersättningsbyggnader, kompletteringsbebyggelse, ekonomibygnader och anläggningar? Är det användningen som är viktig för att tillgodose riksintresset eller är det själva byggnadens påverkan på miljön?

Avseende anpassning av ny bebyggelse är kraven formulerade på olika sätt i de olika områdena. Är det kanske bättre att hitta en gemensam skrivelse som kan gälla för samtliga områden där byggnader behöver anpassas till omgivande bebyggelse och/eller kulturlandskap. Finns det någon inbördes skillnad eller rangordning som motiverar varierande kravnivå för de olika områdena? Detta bör i så fall framgå i texten.

Om möjligt kan avsnittet även kompletteras med förslag till möjliga åtgärder som skulle kunna stärka riksintresset och bidra till en hållbar utveckling.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 361 *forts*

RS 2017/961

Den geografiska avgränsningen ska omfatta de fysiska uttryck som nämns i riksintressebeskrivningen samt de utblickar, landskapsrum och rörelsestråk som historiskt sett ingått och varit av betydelse för riksintresset.

Avgränsningen ska inte omfatta landskap som är av vikt för upplevelsen av området idag. Är den föreslagna geografiska avgränsningen rimlig i relation till riksintressebeskrivningen?

Förslagen till nya avgränsningar innebär generellt sett en marginell förändring som är väl motiverad av att gränserna numera utgår från de historiska inägornas och utmarkernas utbredning. Till skillnad från de tidigare gränserna som utgick från dagens fastighetsgränser och vägnät. Det är också rimligt att endast områden som innehåller de fysiska uttryck som konstituerar värdena ingår i riksintresset. Även om möjligheten att uppleva riksintresset utifrån kan skapa ett mervärde och att åtgärder som sker utanför gränserna kan påverka riksintresset både positivt och negativt. Ett par frågetecken finns dock kring några av områdenas nya gränser:

Varför togs området med planprogram på Ava bort ur riksintresset? I Västergarn lades golfbanan till och i När togs golfbanan bort. Varför? Finns det områden där ny bebyggelse (sedan 1987) har inverkat negativt på riksintressets värden som varit motiv till att dessa delar tagits bort? Regionstyrelseförvaltningen förutsätter att riksintressena Lansa-Marpes och Västergarns nya större avgränsningar inte kommer påverka möjligheten att genomföra antagna och pågående detaljplaner.

Är riksintresseanspråket fortfarande relevant 2017? Saknas eller förekommer andra riksintressen som på motsvarande sätt återspeglar samma kulturhistoriska utvecklingsskede eller händelseförlopp på ett bättre sätt?

Det är svårt att uttala sig om i det första skedet. Vi får återkomma med ett resonemang kring detta i den sista remissomgången när vi gått igenom samtliga riksintressebeskrivningar.

Övriga synpunkter?

Det har varit en intressant och spännande uppgift att granska förslagen till nya riksintressebeskrivningar. Att läsa om dessa 23 områden i ett svep, har gett en ökad förståelse och uppskattning för riksintressena och vilka värden de representerar. Det nya underlaget är mer överblickbart och har bearbetats på ett sätt som gjort det mer tydligt och användbart.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 361 *forts*

RS 2017/961

Regionstyrelseförvaltningen skulle ändå önska att det fanns en tydligare koppling till Riksantikvarieämbetes två viktigaste utgångspunkter när det gäller riksintressena för kulturmiljövården (se handboken). Det handlar dels om att riksintressena inte ska uppfattas som ett hinder för samhällsutvecklingen, utan snarare ses som en motor för regional utveckling och dels att riksintressenas utvecklingspotential kan identifieras genom dialog och samverkan mellan alla berörda aktörer. På vilket sätt kan man hitta stöd för hur dessa mål ska uppnås i de nya riksintressebeskrivningarna?

Man uppfattar underlaget som framförallt riktat till myndigheter, vilket gör det ganska svårt att ta till sig från allmänhetens sida. Detta skulle kanske kunna avhjälpas genom att förslagsvis lägga till en ordlista där man förklarar begrepp som kan uppfattas som fackuttryck.

Ett annat förslag skulle kunna vara att rikta sig till jordbrukare på ett tydligare sätt. En oerhört viktig grupp som vårdar kulturlandskapet och håller med betesdjur som är helt avgörande för att bibehålla Gotlands kulturmiljöer. Genom att beskriva vilka stödmöjligheter som finns och vilka åtgärder som kan stärka riksintressets värden, blir detta en angelägenhet som fler kan känna sig berörda av.

Tjänstepersoner från stadsarkitektenheten, planavdelningen och bygglovenheten har deltagit i arbetet med remissvaret.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsen 2017-06-20

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-27

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maria James, regionantikvarie, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 362 Remiss. Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa (SOU 2017:47)

RS 2017/780

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Remissyttrande gällande Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa (SOU 2017:47) lämnas till Socialdepartementet i enlighet med regionstyrelseförvaltningens förslag.

Regeringen tillsatte 2015 en kommission för jämlik hälsa med uppdrag att lämna förslag som kan bidra till att hälsoklyftorna minskar. 2016 lämnade kommissionen delbetänkande ett, SOU 2016:55 Det handlar om jämlik hälsa- Utgångspunkter för Kommissionens vidare arbete. 2017 kom delbetänkande två, SOU 2017:4 För en god och jämlik hälsa – En utveckling av det folkhälsopolitiska ramverket. Regionstyrelsen har lämnat remissvar till delbetänkande två. Nu är Region Gotland åter remissinstans till Kommissionens slutbetänkande, SOU 2017:47 Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa – Förslag för ett långsiktigt arbete för god och jämlik hälsa.

I slutrapporten gör kommissionen ett antal bedömningar av inriktning på åtgärder. I anslutning till bedömningen ger kommissionen även förslag på ett antal åtgärder, dels på regeringsnivå och dels hos kommuner och landsting.

Socialdepartementets instruktion i remissunderlaget tolkades till en början som att departementet önskade synpunkter både på bedömningarna av inriktning för åtgärder och föreslagna åtgärder, dock inte inom områden som redan berörts i tidigare SOU-rapporter och pågående utredningar. I samband med nationellt nätverksmöte med deltagande från socialdepartementet framkom att instruktionerna skulle tolkas som att remissinstanserna endast ombeds lämna synpunkter på inriktningen av åtgärderna och inte på föreslagna åtgärder, förutom de åtgärder som specifikt lyfts i kapitel 6.3.

Regionstyrelseförvaltningen har diskuterat kommissionens bedömningar och förslag på åtgärder med nyckelfunktioner i berörda förvaltningar. I förslaget till remissvar från regionstyrelsen har regionstyrelseförvaltningen valt att ta med övergripande synpunkter om åtgärderna, som kom fram i samtalen med förvaltningarna.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att de synpunkter som framkommit i diskussion med förvaltningarna om åtgärderna som är av större betydelse förmedlas i svaret angående inriktningen av åtgärderna.

Beslutsunderlag

Socialdepartementet 2017-09-06

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-30

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 363 Vision och strategi för Gotlands VA-försörjning 2030

RS 2017/931

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Huvudanledningen till att tekniska nämnden startade arbetet med att ta fram en VA-strategi och en ny VA-plan är att utvecklingen på VA-området de senaste åren kraftigt förändrat förutsättningarna för VA-planeringen på Gotland.

Ambitionen med den nu föreliggande Vision och strategi för Gotlands VA-försörjning 2030, nedan kallad VA-strategin, har varit att ställa samman ett politiskt antaget strategidokument som kan utgöra grunden för hur Region Gotland ska arbeta med strategiska vägval när det gäller dricksvatten, spillvatten och dagvatten. VA-strategin utgår från det gällande regionala utvecklingsprogrammet Vision 2025 och består av sex huvudstrategier med underliggande riktlinjer.

Arbetet har följt den metodik Havs- och vattenmyndigheten rekommenderar för VA-planeringsarbete, dvs. att man delar upp arbetet i en nulägesanalys, en strategi för hur man ska nå sina mål samt slutligen en konkret VA-plan.

Arbetet har bedrivits skyndsamt, vilket varit nödvändigt med hänsyn till det prekära läget när det gäller VA-försörjningen. VA-strategin har därför inte genomgått någon formell intern remiss till berörda nämnder. För att så långt som möjligt kompensera detta, har VA-strategin dels behandlats som informationsärende i miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden, dels har arbetet förankrats i en politisk referensgrupp. Förslaget till VA-strategi antogs av tekniska nämnden 2017-09-21.

Regionstyrelseförvaltningen har deltagit i arbetet och den samlade bedömningen är att dokumentet är genomarbetat. Eftersom olika delområden inom vattenhantering så starkt påverkar varandra, är det mer eller mindre nödvändigt att ha en samlad strategi, som hanterar alla delområden. Förslaget till VA-strategi har enligt förvaltningens bedömning stora möjligheter att fylla denna funktion.

Tjänsteskrivelsen diskuterar också hur de tidigare uppdragen kring dagvattenstrategi och kretsloppsstrategi ska hanteras framledes. Dessa uppdrag tillkom i ett tidigare skede och var tänkta att "dockas" in i gällande VA-plan.

Huvudanledningen till teknikförvaltningen uppdrag att arbeta fram en VA-strategi och en ny VA-plan är att utvecklingen på VA-området de senaste åren kraftigt förändrat förutsättningarna för VA-planeringen på Gotland.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 363 *forts*

RS 2017/931

Dels har de senaste årens minskade nederbördsmängder resulterat i en snabb försämring av vattentillgången, framför allt på södra Gotland, vilket medfört bland annat nyanslutningsstopp söder om en linje i höjd med Tofta.

Dels har också ny kunskap och teknik, som till exempel de helikopterburna grundvattenundersökningarna av berggrunden, SGU:s rapport kring möjligheterna att förbättra grundvattenbildningen, den genomförda förstudien av cirkulär vattenresurshantering (återanvändning av renat spillvatten) samt diskussioner med Cementa och Nordkalk kring täktvatten inneburit att det idag finns en rad nya komponenter att beakta.

Ambitionen med den nu föreliggande Vision och strategi för Gotlands VA-försörjning 2030 har varit att ställa samman ett politiskt antaget strategidokument som kan utgöra grunden för hur Region Gotland ska arbeta med strategiska vägval när det gäller dricksvatten, spillvatten och dagvatten. VA-strategin utgår från det gällande regionala utvecklingsprogrammet Vision 2025 och består av sex huvudstrategier med underliggande riktlinjer.

Regionstyrelseförvaltningen kan konstatera att arbetet med VA-strategin följt den metodik Havs- och vattenmyndigheten rekommenderar för VA-planeringsarbete, dvs. att man delar upp arbetet i en nulägesanalys, en strategi för hur man ska nå sina mål samt slutligen en konkret VA-plan.

Vidare har arbetet med framtagandet stämts av kontinuerligt i både en politisk referensgrupp och en förvaltningsövergripande tjänstemannagrupp. Arbetet har dessutom handletts av två externa VA-konsulter, vilket borgat för att erfarenheter från även andra kommuners VA-planering förts in i arbetet.

Arbetet har bedrivits skyndsamt, vilket varit nödvändigt med hänsyn till det prekära läget när det gäller VA-försörjningen. Som redan nämnts, har VA-strategin inte genomgått någon formell intern remiss, vilket är en brist. För att så långt som möjligt kompensera detta, har VA-strategin dels behandlats som informationsärende i miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden, dels har arbetet förankrats i en politisk referensgrupp.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkände informationen och framhöll vid sin behandling av ärendet följande:

- [Det är viktigt att] hålla isär de olika rollerna som finns inom Regionen. Det ska vara tydligt vilken enhet/förvaltning som har ansvar för vad i planen.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden kan göra andra bedömningar utifrån nytillkommande situationer, som gör att andra prioriteringar kan komma att göras än de som finns i planen eller strategin.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 363 *forts*

RS 2017/931

- Inför arbetet med VA-planen är det viktigt att hela VA-systemet på Gotland omfattas. D.v.s. även VA-struktur i områden som inte berörs av regional VA-försörjning (regionala verksamhetsområden för vatten och avlopp). Långsiktig och robust VA-försörjning över hela Gotland är en förutsättning för tillväxt och miljösäkerhet. Region Gotland ska här vara en tydlig aktör.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill påtala att VA-planen särskilt bör se på risker med att använda inlandsrecipienter som mottagare av renat avloppsvatten. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är medveten om att renat avloppsvatten kan vara en resurs för grundvattenbildning, bevattning etc. Detta får dock inte ske på bekostnad av risk att förorena det redan såbara grundvattnet på Gotland.

Byggnadsnämnden godkände informationen.

Regionstyrelseförvaltningen har deltagit i arbetsgruppen för VA-strategin. Den samlade bedömningen är att dokumentet är genomarbetat. Eftersom olika delområden inom vattenhantering så starkt påverkar varandra, är det mer eller mindre nödvändigt att ha en samlad strategi, som hanterar alla delområden. Förslaget till VA-strategi har enligt förvaltningens bedömning stora möjligheter att fylla denna funktion.

Den av tekniska nämnden och regionstyrelsen tidigare antagna dagvattenstrategins centrala strategier är till stora delar införlivade i VA-strategin. Behovet av att politiskt anta dagvattenstrategin i fullmäktige har därmed minskad, men eftersom arbetet tillkom efter en motion, måste slutresultatet också redovisas för fullmäktige. Dagvattenstrategin innehåller också delar som kommer att införlivas i den kommande VA-planen, medan andra delar kommer omvandlas att utgöra en handbok med praktiska exempel.

Kretsloppsstrategin är ännu ej antagen av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Hänsyn till det kommande innehållet i kretsloppsstrategin har ändå tagits under utarbetandet av VA-strategin och kommer också att tas under det fortsatta arbetet med den nya VA-planen. Hur kretsloppsstrategin ska hanteras efter ett antagande får bestämmas i ett senare skede. Det är möjligt att centrala, strategiska delar kan införlivas i VA-strategin vid en revidering av denna.

Regionstyrelseförvaltningen vill avslutningsvis lyfta fram frågan kring ekonomiska konsekvenser. En av de sex övergripande strategierna i VA-strategin går ut på att Region Gotland ska fatta ekonomiskt långsiktigt hållbara beslut på VA-området. Strategin återges här i sin helhet med sina tre riktlinjer.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 363 *forts*

RS 2017/931

Investeringar samt drift och underhåll ska leda till att en nytta uppnås som står i proportion till de ekonomiska och personella resurser som krävs för genomförandet. Tydliga beslut och genomtänkt finansiering är grundförutsättningar för att öka möjligheterna till samordningsvinster och en hållbar samhällsutveckling.

Region Gotland ska ha en långsiktig planering som innefattar nödvändiga ekonomiska och personella resurser för investering, drift och underhåll av såväl nuvarande som blivande verksamhetsområden för allmän VA-försörjning.

Samhällsekonomisk kostnads-nyttoanalys ska användas som en del av beslutsunderlaget när behov finns.

VA-taxan ska ha en styrande effekt och utvecklas i takt med nuvarande och kommande behov av investering, drift och underhåll.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2017-09-20, § 225

Regionstyrelseförvaltningen 2017-11-07

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Patric Ramberg, chef, teknikförvaltningen och Jonas Nilsson, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet begär komplettering av ärendet till regionstyrelsens sammanträde.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 364 Förstudie för samhällsbyggnadsprojekt del av norra Visborg samt del av Vädursgatan i Visby

RS 2017/1002

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Förslag till förstudie (startpromemoria) inklusive tillägg för samhällsbyggnadsprojekt del av norra Visborg samt del av Vädursgatan i Visby, Region Gotland godkänns.
- Kriterier för markanvisningar föreslås av regionstyrelseförvaltningen och beslutas av regionstyrelsen. Genomförandet av markanvisningar hanteras av projektgrupp som bemannas senare i det övergripande projektet för Visborg.
- Byggnadsnämnden ges i uppdrag att ta fram detaljplan/detaljplaner för området i enlighet med strukturplanens intentioner.
- Regionstyrelseförvaltningen ges i uppdrag utifrån beslutade medel att via exploateringsgruppen omgående bemanna en projektgrupp med ansvar för exploateringsfrågor (infrastrukturfrågor för vägar, va, dagvatten och planeringsfrågor) som berör hela Visborgsområdet.
- Området Äppellunden hanteras som ett eget ärende med separat detaljplan.
- Regionstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen och inom ramen för strukturplanen, beakta möjligheter till förtätning av området t ex genom mindre markanvisningar samt att hitta nya innovativa parkeringslösningar.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att konkretisera vilka mål enligt Hållbarhetsprogrammet för Visborg som ska uppfyllas samt tydliggöra de krav som Region Gotland ska ställa i exploateringsavtal för att uppnå ett optimalt och hållbart samhällsbyggande.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att arbeta för att fastställa inriktning för hantering av avfall och avlopp utifrån Hållbarhetsprogrammet för Visborg.
- Säkerställa att startpromemorians beslutspunkt om ansvar för markanvisning ändras från tekniska nämnden till regionstyrelsen.
- Regionstyrelsen övertar ansvaret för startpromemorian.

Arbetsutskottets beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att till regionstyrelsen återkomma med omarbetat förslag utifrån diskussion och beslutspunkter på arbetsutskottet.

Regionstyrelseförvaltningen har 2016-11-01 gett samhällsbyggnadsförvaltningen och teknikförvaltningen i uppdrag att ta fram en förstudie i syfte att påbörja en planläggning av mark för utbyggnad av bostäder inom Visborg. Målsättningen är att identifiera mark för minst två års bostadsproduktion i Visby.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 364 *forts*

RS 2017/1002

Regionstyrelsen beslutade 2016-11-24, § 281, att ge Gotlandshem en generell markanvisning inom Norra Visborg och Stenvalvet, som äger en fastighet inom utredningsområdet, har ansökt om planläggning för att skapa möjligheter att utveckla fastigheten för olika verksamheter.

Nuvarande byggtakt har inte varit så hög på Gotland sedan 1980-talet och i nuläget är huvuddelen av den detaljplanlagda marken som region Gotland äger anvisad för bostadsbebyggelse. Regionstyrelseförvaltningen har gjort bedömningen att det behövs planlagd mark för i genomsnitt 300 bostäder per år inom de kommande 3-5 åren. Enligt ägardirektivet för AB Gotlandshem ska företaget producera ca 400 hyresrätter fram till år 2020. I övrigt finns god efterfrågan av mark för bostadsrättsproduktion och villor i Visby. Förstudien ser att det ur flera perspektiv är eftersträvansvärt med en blandad upplåtelseform.

Förstudien redovisar inte endast förutsättningarna för möjligheterna att bebygga Visborgsområdet med bostäder mm utan är även utgångspunkten för starten av utbyggnaden av hela Visborgsområdet. Ett större antal arbetsplatser finns redan inom området och det som saknas är bostäder. Avstampet och utgångspunkten för utbyggnaden är den av regionfullmäktige antagna Strukturplan Visborg.

Dialog har skett med såväl företrädare för Stenvalvet som Gotlandshem för att klargöra förutsättningarna för en utveckling av norra delen av Visborg. De har även getts möjligheter att delta vid upprättandet av det framtagna strukturförslaget för området och som ligger till grund för det fortsatta arbetet med utformningen av området. Det har inte framkommit något i inkomna internremissvar som tyder på att det finns några egentliga hinder för utveckling av området. Förvaltningarna gör därför utifrån dialogen och inkomna remissvar bedömningen att det finns förutsättningar för att genomföra en utveckling av området och ställer sig därför också positiv till Stenvalvets planansökan. Det sistnämnda ställer dock krav på att samordning sker med regionen, såväl mark- som infrastrukturmässigt, för att kunna uppnå avsedd utveckling för området. Genomförandet måste dock ske utifrån en helhetssyn för Visborgsområdet. Området får inte planeras som en egen del utan måste sättas in i sitt sammanhang och utgöra en del av hela Visborg.

De ekonomiska förutsättningarna finns, men dessa måste sättas in i ett exploateringsperspektiv, vilket innebär att det initialt kommer att bli "ekonomiskt framgång", det vill säga att utgifterna balanseras först när alla byggrätter är sålda. Något större netto som ska bidra till att täcka infrastrukturella utgifter i andra delar uppkommer inte, bland annat på grund av att infrastrukturen måste få en större omfattning än bara för det berörda exploateringsområdet. Dessutom måste vissa övergripande utredningar göras som avser större områden av Visborgsområdet än det område som förstudien avser.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 364 *forts*

RS 2017/1002

Området blir den första etappen med bostäder och nybyggnation inom Visborg. Det är angeläget att starten av utvecklingen av området följer Strukturplan Visborgs intentioner som helhet, så att kommande utbyggnader hela tiden förhåller sig till att de är en del av ett större sammanhang. Ett förslag till indelning av området har tagits fram vilken redovisas nedan. Det föreslås att arbetet inriktas på att inleda med en gemensam detaljplan för att senare möjliggöra en uppdelning i flera detaljplaner där några kan gå snabbare fram.

Under förutsättning att regionstyrelsen godkänner föreliggande förstudie för Visborg, med de tillägg som anges i denna skrivelse, avser regionstyrelseförvaltningen att upprätta projektdirektiv för samhällsbyggnadsprojekt med syfte att säkerställa ett genomförande. Förvaltningen bedömer att ett samhällsbyggnadsprojekt av denna omfattning kräver att tillkommande personella resurser rekryteras inom följande kompetensområden:

- projektledare
- va-utvecklare
- dagvattenutredare
- va-projektör
- landskapsarkitekter
- trafikplanerare
- markingenjörer
- planarkitekter
- miljöingenjör
- byggprojektledare

För optimering bör samordning av resurser göras mellan de tre stora projekten Visborg, Visby inre hamnen och Östercentrum, vissa av de personella resurserna kan sannolikt delas av projekten. Resursbehovet för den närmaste budgetperioden kan finansieras inom ramen för befintlig exploateringsbudget och tilldelningen av resurser för framdrift av projekt (inklusive personal) kommer att hanteras inom ramen för kommande projektdirektiv. I takt med att arbetet fortskrider och mer detaljerade underlag och kalkyler tas fram, avser regionstyrelseförvaltningen att inför kommande budgetarbete komplettera exploateringsbudgeten i aktuella punkter. Regionstyrelseförvaltningen vill också understryka vikten av att tekniska nämndens budgetram för drift av gator, parker, dagvatten mm, utökas i takt med ett utökat ansvar för verksamhetsområden som ett resultat av genomförda samhällsbyggnadsprojekt.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 364 forts

RS 2017/1002

Regionstyrelseförvaltningen anser att bilagd förstudie är väl genomarbetad och ger en god grund för att starta upp samhällsbyggnadsprojekt för Visborgs norra del och att den därmed bör godkännas med nedan angivna tillägg och reservationer:

- Inom ramen för den fastlagda strukturplanen ska möjligheterna till förtätning av området beaktas, vilket kan ske genom t ex mindre markansvisningar. Nya, innovativa parkeringslösningar ska också eftersträvas.
- Den i förstudien angivna tidplanen är preliminär och kommer sannolikt att behöva justeras.
- Utifrån vad kommande utredningar, som i enlighet med förstudien ska genomföras, ger för resultat kan förstudiens innehåll, tidplan, ansvar och roller komma att justeras utifrån detta.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår vidare att ansvaret för kriterier för markanvisningar samt genomförandet av desamma hanteras av regionstyrelseförvaltningen.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-11-08

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Adler, strateg och Anders Lindholm, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att:

- a) Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att konkretisera vilka mål enligt Hållbarhetsprogrammet för Visborg som ska uppfyllas samt tydliggöra de krav som Region Gotland ska ställa i exploateringsavtal för att uppnå ett optimalt och hållbart samhällsbyggande.
- b) Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att arbeta för att fastställa inriktning för hantering av avfall och avlopp utifrån Hållbarhetsprogrammet för Visborg.
- c) Säkerställa att startpromemorians beslutspunkt om ansvar för markanvisning ändras från tekniska nämnden till regionstyrelsen.
- d) Regionstyrelsen övertar ansvaret för startpromemorian.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och egna tilläggsyrkandena och finner att dessa bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 365 Hemställen - Försäljning av fastigheter, GotlandsHem

RS 2016/804

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Köpeavtal för följande tre objekt godkänns:
  - I bolag paketerade fastigheter Visby Bogen 1 och Stäven 1.
  - Fastigheten När Mickelgårds 1:32.
  - Fastigheterna Havdhem Spenarve 1:46, 1:51 och 1:52.

AB Gotlandshem begärde i slutet av 2017 att få pröva marknaden för försäljning av ett större fastighetsinnehav. Beslut togs av regionfullmäktige § 8, 2017-02-27 att AB Gotlandshem fick tillstånd att pröva marknaden, att bilda ett dotterbolag för att kunna genomföra försäljningen samt att återkomma till regionfullmäktige för slutligt godkännande av försäljning.

Enligt ägardirektiven ska regionfullmäktige ta ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt såsom större investeringar, bildande eller förvärv av dotterbolag, planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet samt köp och försäljning av större fastighetsbestånd.

Regionstyrelseförvaltningen har inget att invända mot föreslagen försäljning.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2017-02-27, § 8

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-25

Ärendets behandling under mötet

Brittis Benzler (V) yrkar avslag i punkt 1. I bolag paketerade fastigheter Visby Bogen 1 och Stäven 1.

Ordförande yrkar bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag. Instämmer gör Filip Reinhag (S), Anna Hrdlicka (M) och Lars Thomsson (C).

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 366 Visby Cypressen 13, friköp av tomträtt

RS 2017/967

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Försäljning av fastigheten Visby Cypressen 13, genom friköp av tomträtten till tomträttshavarna, för en köpeskillning av 1 083 600 kronor godkänns.

Innehavarna av tomträtten för fastigheten Visby Cypressen 13, Biwe Fastigheter Visby Hus 2 AB, har begärt att få friköpa tomträtten. Regionstyrelseförvaltningen har låtit ta fram ett köpekontrakt för ett genomförande av affären. I gällande riktlinjer för försäljning av fastigheter regleras att vid försäljning av mark planerad för industri, handel och kontor ska priset avspegla markens marknadsvärde. Med stöd av detta har en köpeskillning om 1083 600 kronor bedömts för friköp av tomträtten.

Köpekontraktet reglerar att fastigheten ska tillträdas den dag då regionstyrelsens beslut om försäljning vunnit laga kraft, vilket sker tre veckor efter den dag då regionstyrelsens justerade protokoll anslagits i Regionens lokaler, Visborgsallén 19. Rätten till tillträde är villkorat av att köpeskillningen erlagts i sin helhet. Parterna är överens om att den i fastigheten upplåtna tomträtten ska upphöra och att köparen ska ansöka om dödning av densamma. Alla kostnader förenade med köpet, såsom för lagfart och inskrivning ska betalas av köparen.

Regionstyrelseförvaltningen ser inga skäl till varför tomträttshavarna inte skulle medges att friköpa aktuell tomträtt Visby Cypressen 13. Förvaltningen konstaterar att gällande riktlinjer ger stöd för ett friköp och att den köpeskillning som bedömts har stöd i nämnda riktlinjer och föreslår därför att regionstyrelsen beslutar att godkänna föreslagen försäljning och upprättat köpekontrakt gällande fastigheten Visby Cypressen 13.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-25

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 367 Försäljning Hangvar Flenvike 1:121

RS 2017/579

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Försäljning av fastigheten Hangvar Flenvike 1:21 enligt bilagt köpekontrakt till en köpeskilling om 192 000 kronor godkänns.

Detaljplanen för Flenvike 1:117, del av, Hangvar Kappelshamns samhälle medger bostadsbebyggelse på fastigheten Hangvar Flenvike 1:121. Fastigheten är idag obebyggd och ägs av Region Gotland. Tomten uppgår till 1 571 m² och har adress Hallvägen 4 i Kappelshamn. Teknikförvaltningen ha givit ett försäljningsuppdrag till ramavtalsupphandlad fastighetsmäklare, ERA Gotland. ERA fick uppdraget i november 2014 och sedan dess har fastigheten varit till salu. Begärt pris uppgick till 192 000 kronor.

I april 2017 erhöll ERA ett bud i nivå med begärt pris. Inga andra bud har erhållits.

Budgivningen har nu avslutats. Budgivaren, Lise-Lotte Paulsson Axén och Jonas Axén, har anmodats att underteckna köpekontraktet. För att vinna laga kraft ska köpekontraktet godkännas i ett beslut av regionstyrelsen. Under förutsättning att beslut fattas i regionstyrelsen kan tillträde ske tidigast under november 2017.

Ett tilläggsavtal till köpekontraktet har tecknats där parterna kommit överens om att flytta fram tillträdesdagen till 2018-02-15.

I enlighet med gällande riktlinjer ställs krav på att tomten ska bebyggas inom två år, med en byggnad till ett värde av minst 400 kr/kvm tomtyta, annars utgår vite om 100 kr/kvm tomtyta.

Regionstyrelseförvaltningen har inget att erinra mot genomförd försäljningsprocess och det köpekontrakt som upprättats. Förvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar att godkänna köpekontraktet avseende fastigheten Hangvar Flenvike 1:121.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-09-12

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 368 Försäljning av Kanonen 1

RS 2017/374

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Regionstyrelsen beslutade 2016-11-24, § 282 att ge dåvarande ledningskontoret i uppdrag att slutföra förhandling med Uppsala Akademiförvaltning om försäljningen av fastigheten Visby Kanonen 1.

Regionstyrelseförvaltningen återkommer nu med förslag till köpekontrakt för försäljning av fastigheten Visby Kanonen 1, innehållande lokaler för bibliotek (Almedalsbiblioteket) samt undervisningslokaler och kontor (Campus Gotland). Den aktuella fastigheten utgörs av tre separata men sammanbyggda byggnadskroppar och har i huvudsak två hyresgäster, Uppsala Universitet (UU) samt kultur- och fritidsförvaltningen (KFF).

I anslutning till affären tillskapas två nya gemensamhetsanläggningar genom lantmäteriförrättning. Detta sker i syfte att säkerställa tillgång till, samt drift- och kostnadsansvar av, respektive anläggning då Region Gotland inte längre är ensam huvudman. GA:1 avser Kaserngatan där ingående fastigheter blir Visby Kasernen 2, Visby Kasernen 4 och Visby Kanonen 1. GA:2 avser sjövärmearläggning där ingående fastigheter är Visby Kasernen 4 och Visby Kanonen 1. En överenskommelse som underlag till förrättningen utgör bilaga till köpeavtalet.

Fastighetens resultat/betalnetto efter driftnetto och kapitalkostnader var negativt 2013-2015, visade ett överskott på 53 tkr 2016 och i prognos för 2017 ligger resultatet på cirka 4,1 mnkr. Resultatförbättringen beror på att internräntan sänktes från ca 4% till ca 2% fr.o.m. 2017-01-01. Fastighetens driftnetto (resultat före kapitalkostnader) prognosticeras till cirka 12,2 mnkr för 2017. Driftnettot för 2018 bedöms uppgå till 11,9 mnkr och betalnettot/resultatet till 3,8 mnkr. I betalnetto och driftnetto ingår internhyror för del av Almedalsbiblioteket som uppgår till cirka 3,5 mnkr.

Argumenten för en försäljning kan sammanfattas enligt följande:

- att köparen har en stark koppling till Uppsala Universitet och att det finns ett gemensamt intresse hos dessa båda parter att långsiktigt utveckla universitetets lokaler och dess verksamheter,
- att köparen har intresse av och resurser för att vara med och utveckla hamnområdet,

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 368 *forts*

RS 2017/374

- att Region Gotland själv endast nyttjar ca 24 % av lokalytan, resterande del är uthyrd till Campus Gotland,
- att Region Gotlands del, som utgörs av Almedalsbiblioteket, säkras upp via ett 25-årigt hyresavtal där Region Gotland har ensidig rätt att säga upp avtalet för avflytt efter 15 år. Vidare har parterna i köpeavtalet kommit överens om, för det fall Uppsala Akademiförvaltning KB vill avyttra fastigheten, att Region Gotland skall ges "möjlighet att återförvärva den del av Fastigheten (inklusive byggnad E eller del av byggnad E) där biblioteksverksamheten bedrivs. Sådant förvärv ska ske till marknadsmässig köpeskilling och på marknadsmässiga villkor i övrigt",
- att de äldre byggnaderna byggdes om för drygt 20 år sedan, vilket innebär att ytterligare behov av modernisering och därmed investeringar kommer att uppstå inom en överskådlig framtid,
- att en försäljning inbringar kapital på 187,5 mnkr som kan användas till att amortera på låneskulden och/eller finansiera nya investeringar. Med nuvarande snittränta i låneportföljen på 0,95 % uppgår äntekostnaden/besparingspotentialen till 1,8 mnkr per år.

Att försäljningen ger en reavinst på ca 96 mnkr. Samtidigt innebär en försäljning att det betalnetto på ca 3,8 mnkr/år som fastigheten genererar för närvarande upphör. Det kompenseras delvis genom att kapital frigörs enligt ovan till ett värde av ca 1,8 mnkr/år.

Överenskommen köpeskilling villkoras från UAF's sida av styrelsebeslut samt att Region Gotland tecknar ett 25-årigt hyresavtal för de lokaler som Almedalsbiblioteket omfattar.

Region Gotlands riktlinjer för försäljning av fastigheter

Huvudregeln är att försäljning av bebyggda fastigheter, exempelvis gamla skolor eller andra verksamhetslokaler som inte längre behövs inom Region Gotlands verksamhet, alltid ska ske som en öppen försäljning i full konkurrens. I vissa fall, till exempel när byggnad inom fastighet ägs av hyresgäst, arrendator eller annan, samt när fastighet under lång tid förhyrts och disponerats av annan, kan direktförsäljning övervägas. Försäljningspriset ska dock alltid baseras på en marknadsmässig värdering.

I aktuellt fall har den största hyresgästen, Uppsala Universitet Campus Gotland informerat Region Gotland om att deras önskemål om köpare av fastigheten vid en eventuell försäljning är UAF. Då UAF bedöms ha en långsiktighet tillsammans med en ambition kring fortsatt utveckling samt återinvesterar vinsten i Universitetet ses UAF som en mycket intressant aktör på den gotländska fastighetsmarknaden. Köpeskillingen har tagits fram utifrån två oberoende fastighetsvärderingar i enlighet med riktlinjerna.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 368 *forts*

RS 2017/374

Överenskommen köpeskilling uppgår till 187,5 mnkr och fastighetens bokförda värde uppgår per 31 december 2017 till 90,4 mnkr. Dessutom tillkommer försäljningsomkostnader om ca 600 000 kr. Tillträde är satt till 10 januari 2018. Sammantaget medför föreslagen affär en reavinst om ca 96 mnkr för 2018.

En förutsättning för affären är att Region Gotland tecknar ett 25-årigt hyresavtal för Almedalsbiblioteket. Bashyran uppgår till 5 172 000 kronor. Cirka 32 procent av lokalen nyttjas av Uppsala Universitet via ett nyttjanderättsavtal.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar om godkännande hyresavtalet och av köpeavtalet för försäljning av fastigheten Visby Kanonen 1 till Uppsala Akademiförvaltning KB. För ett genomförande av affären skall köpekontraktet och hyresavtalet godkännas av regionfullmäktige.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-11-10

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Åsa Linder, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Den tänkte köparen representerades av Kent Berg chef (akademiräntmästare) för Uppsala Akademiförvaltning.

Ordföranden föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 369 Motion. Vegetabilisk kost som grund i skolbespisningen

RS 2017/212

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Motionen om att skolbespisningen ska ha en vegetabilisk kost som grund, avslås.
- Motionen i övrigt ska anses besvarad med vad som anförts i ärendet.

Elin Bååth (FI) har i en motion föreslagit att skolbespisningen ska ha en vegetabilisk kost som grund, -övergången till vegetabilisk kost som grund sker i en process där både elever, personal och föräldrar är inkluderade den/de som har ansvar för planering av menyerna ska ha kunskap om vegetabilisk kostlära.

Ärendet har remitterats till de båda utbildningsnämnderna.

Dialog har även förts med utbildning- och arbetslivsförvaltningen (UAF). Hänsyn har tagits till UAF tjänsteskrivelse. Samsyn råder kring förslag till beslut.

- Enligt uppdrag från regionstyrelsen ska andelen vegetariska rätter öka. En ökning från 10 % år 2011 till 20 % år 2017 har därför genomförts vilket innebär att alla barn och elever idag serveras en lakto-ovo vegetarisk rätt varje vecka. Vi uppfyller härmed vårt uppdrag enligt Mat & Måltidspolicyn.
- Lakto-ovo vegetarisk mat erbjuds dagligen som alternativrätt i gymnasieskolans restaurang. Här kan gästen därmed välja att vara s.k. "flexitarian", enligt Livsmedelsverkets benämning. Avdelningen arbetar för att succesivt införa detta även inom grundskolan. För detta krävs förutsättningar både vad gäller tillagning, arbetsmetoder och servering, vilket är en utvecklingsfråga.
- Lakto-ovo vegetarisk mat erbjuds till de barn och elever som så önskar. En generell beställning görs i dessa fall via den s.k. Specialkostblanketten till förskola, grundskola, gymnasium och särskola (utgör idag ca 7 % av antalet barn/elever). Blanketten är beslutad av barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och utbildningsnämnden.

Förutom en ökning av antalet vegetariska rätter pågår arbete med att minska mängden kött respektive öka mängden vegetabilier i köttretter.

Avdelningen arbetar utifrån en kategorimenny där Livsmedelsverkets rekommendationer om variation, bl.a gällande rött kött och charkuterier följs.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 369 *forts*

RS 2017/212

Enligt resonemanget i motionen tolkar vi som att yrkandet gäller vegankost. Avdelningen Måltid tillhandahåller vegankost utifrån specifik beställning på Specialkostblanketten. Enligt Nordiska Näringsrekommendationerna 2012 behövs alltid ett tillskott av vitamin B12 och vitamin D vid vegankost till barn (referens Nordic Nutrition Recommendations 2012). Livsmedelsverket förordar en bra dialog med vårdnadshavaren kring detta, vilket så sker. Avdelningen arbetar fortlöpande med kompetensutveckling kring vegetarisk, hållbar och miljövänlig mat för att få inspiration och att utvecklas för framtiden. Dialog har även förts med UAF. Hänsyn har tagits till UAF Tjänsteskrivelse "Remiss från regionstyrelsen. Motion om vegetabilisk kost som grund i skolbespisningen" (2017-09-04). Samsyn råder kring förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2017-10-18

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 370 Information. Uppföljning - God ordning på stan 2017

RS 2017/937

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot och läggs till handlingarna.

Inför sommaren 2017 har flera av Region Gotlands verksamheter, Polisen, andra myndigheter, näringslivet och ideella organisationer förnyat den gemensamma målbilden för God ordning på stan (RS 2017/333). Åtgärder för att få ner berusningsnivån prioriterades. Sommaren summeras enligt nedan.

Den allmänna bedömningen är att sommaren 2017 har varit bra. Våld i offentlig miljö har inte ökat sedan förra året. Däremot har tillslagen på narkotika ökat. Det kan delvis förklaras med ökade resurser till området inom polisen.

Berusning

Berusningsnivån är fortfarande hög men anses inte ha ökat. Åtgärder har genomförts för att få den att minska. Samarbetet mellan Regionens tillståndsverksamhet, polisen och näringen har utvecklats ytterligare. Till exempel genomförs dialoger direkt med näringsverksamheter i förebyggande syfte. Detta uppskattas av både berörda krögare och myndigheter.

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen, HSF, anger färre omhändertagande på grund av fylleri jämfört med förra sommaren. Även antalet förgiftningar, alkohol och tabletter, har minskat i jämförelse med sommaren 2016. Vidare har HSF haft extra personalresurs vid storhelger såsom midsommar, v 29 och v 32 för medicinsk tillnyktring. Samarbetet mellan polisen och HSF fungerar bra.

Tillsyn

Ansökningar om alkoholtillstånd har ökat med ca 40 procent i år. Ansökningarna koncentreras till vår och vår-sommar. Resultatet av detta blir en hög arbetsbelastning på Tillståndsmyndigheten (TM). TM har genomfört 234 (250 st 2016) tillsynsbesök på Gotland under sommarmånaderna. Bristande matutbud är en av de vanligaste orsakerna till en erinran.

Narkotika

Tillgången på narkotika, framför allt cannabis, är fortfarande hög på Gotland. Polisen menar att även kokain som tidigare har varit en sommarpartydrog "stannar kvar" och finns numera året runt på ön. Nytt är även etableringen av rökheroïn. En liberal syn, främst av ungdomar, på narkotikaanvändning oroar.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 370 *forts*

RS 2017/937

Ungdomar

Verksamheter som arbetar med ungdomar upplever sommaren 2017 som lugn. Satsningen på 225 ungdomsjobb är positivt. Samtliga ungdomar har genomfört sina sommarjobb. De få avhopp som gjorts har anledningen varit att ungdomarna har fått andra jobb.

Ungdomsgruppen har på grund av avsaknaden av övertidsavtal endast utfört fältverksamhet under fem pass. Det man noterar, liksom tidigare år, är hög berusningsnivå.

På Solbergaskolan har även i år ungdomsverksamheten, Lagret, bedrivits. Aktivitetsparken, i anslutningen till Lagret, har varit en lyckad satsning. Det har varit välbesökt och har fungerat väl. Under sommaren har fyra ungdomsgårdar varit öppna på landsbygden. Det finns en oro omkring ungdomar och narkotika. Verksamheterna kan identifiera ungdomar som har ett riskbeteende. De anser också att vuxnas "öppna" festande utgör en risk för ungdomar. Visby är ett populärt besöksmål särskilt under sommarveckorna med många restauranger, evenemang och andra aktiviteter. I denna miljö rör sig ungdomarna dagligen. Vuxnas beteende blir förebilder och ungdomar gör som vuxna gör.

Ljudnivåer

Mellan 1 juni och 31 augusti anmäldes ca 60 klagomål med anledning av höga ljudnivåer till enheten för miljö- och hälsoskydd. I förhållande till sommaren 2016 upplever miljö- och hälsoskydd att klagomålen har ökat något. Majoriteten av klagomålen är anonyma. Då riktvärden gäller buller inomhus hos de som klagat kan ingen utredning göras då adressen är okänd. Vid anonyma klagomål informeras alltid verksamheterna. Krogarnas "säsongöppningskvällar" resulterar i flertalet klagomål, något som blivit tydligare på senare år. Två vitesförelägganden har utdelats under sommaren.

Övrigt

Gästhamnen rapporterar även i år att samarbetet med Regionens hamnverksamhet är mycket bra. Högt ljudnivå från närliggande restaurang och nattklubsverksamhet är problematisk. Anmälan är gjord till Regionens enhet för miljö- och hälsoskydd.

Från Svenska kyrkans tält utanför Österport rapporteras en lugn sommar med många besökare som har uppskattat servicen. Tältet har varit bemannat, liksom tidigare år, med 2 - 5 frivilliga per natt, från v 27 - v 32. Svenska kyrkan har dock svårigheter med att finna frivilliga som vill jobba sena nätter. På fredagar och lördagar slutar arbetspassen kl 04.00 i och med sena hemgångar från krogarna.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 370 *forts*

RS 2017/937

Liksom föregående år anser teknikförvaltningen, TKF, att det är problem med nedskräpningen i Visby. I år har man utökat helgstädning till att gälla hela augusti månad. Extra städning sker under Almedalsveckan. TKF menar att människors beteende till att bidra till en renare miljö har blivit sämre. Ett problem som växer är till exempel hushållssopor i papperskorgar.

Medeltidsveckan har varit lugn. Nytt för i år var Mattorget på Paviljonsplan som även innefattade tillstånd för alkoholserving. Arrangörerna begränsade försäljningen av alkohol till två enheter vilket, menar man, förebygger så att ingen langning sker. Bemanningen av ett antal Miljö- och trygghetsvårdar som hjälper besökare tillrätta och samtidigt håller populära stråk fria från skräp har uppskattats. Miljö- och trygghetsvårdarna har funnits på plats mellan kl 22.00 – 04.00. Medeltidsveckan har generellt upplevts som både lugn och trygg.

Bilförbudet i innerstaden respekteras dåligt anser teknikförvaltningen, TKF. Sammantaget på Gotland har ca 65 uteserveringar beviljats tillstånd under sommaren (62 st 2016). Det har varit mycket trafik, liksom föregående sommar, på hamnen, särskilt kvällstid. Utbudet av restauranger, nöjeslokaler, bibliotek, strövområde, hamnverksamhet samt gästhamn gör att det är många människor i rörelse. Minskad trafik skulle öka både tryggheten och säkerheten för människor i närområdet.

Mängden "gatupratare" ökar för varje år. Tillstånd krävs för att få ha en skylt utanför sin verksamhet. Inga tillstånd ges då tillgängligheten på platsen minskar framför allt för människor med funktionsnedsättning. Ett utvecklingsarbete pågår med vad som skulle kunna vara lämpliga skyltar, utan skaderisker.

Dialogen om God ordning på stan utvecklas

Arbetet med en gemensam målbild för God ordning på stan har byggts upp sedan 2003 utifrån det så kallade 10-punktsprogrammet. Den har varit värdefull för de inblandade. Den har skapat en förståelse för varandras uppdrag och öppnat upp för snabba dialog- och informationsvägar. Samarbetet för att åtgärda olika problemområden är mycket gott. Mötesformen, 2 st möten/år, har allt eftersom tjänat ut sitt syfte. Den behöver utvecklas och konkretiseras utifrån de utmaningar som kvarstår. Andra forum med liknande uppdrag har också tillkommit under åren och därför anses målbilden och dess möten ha uppfyllt sitt syfte.

Tillsammans med polisen, och den överenskommelse som har utmynnat i Medborgarlöften, och näringen, utvecklar regionstyrelseförvaltningen en kontinuerlig mötes/arbetsprocess där dialogen inriktas på åtgärder omkring överenskommet problemområde. Samarbete och dialog kommer att utvecklas i befintliga mötesstrukturer. Regionstyrelseförvaltningens enhet för Social Hållbarhet ansvarar för att upprätthålla det gemensamma utvecklingsarbetet och att årlig rapportering sker till regionstyrelsen.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 370 *forts*

RS 2017/937

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-27

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 371 Indikatorer till styrkort 2016-2019

RS 2016/741

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot och läggs till handlingarna.

Vid arbetet med årsredovisningen 2016 och dess uppföljning av mål, uppdagades att några indikatorer inte var möjliga att redovisa. Detta beror på olika saker t.ex. svårigheter att få fram data, nedbrytning eller aggregering till vald nivå inte varit möjlig eller att nyckeltal inte längre finns tillgängliga eller förändrats. Under 2017 har ytterligare information om några indikatorer blivit känd.

Regionstyrelseförvaltningen har efter att dessa indikatorer identifierats utfört ett arbete syftande till att säkerställa att valda indikatorer fortsättningsvis kan följas upp. I vissa fall föreslås nya indikatorer som ersätter tidigare valda, i andra fall föreslås justering/omformulering. I några fall föreslås också att indikatorer utgår.

Arbetet med att uppdatera indikatorerna har involverat sakkunniga medarbetare på regionstyrelseförvaltningen. Förutom de indikatorer som föreslås förändras eller utgå, har också övriga indikatorer kontrollerats. Dessa har konstaterats inte ha något behov av förändring. Det finns därmed en bred förankring i de förändringar som föreslås.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-10-25

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 372 Information. Upphandlingar för allmän och särskild kollektivtrafik

RS 2017/884

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot och läggs till handlingarna.

Ärendet i sin helhet omfattas av upphandlingssekretess.

Ärendet handlar om Projektet Allmän och särskild kollektivtrafik.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Birgitta Lidman, upphandlare och Bo Magnusson, verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen.

Diskussionerna under sammanträdet rör sig om planerad upphandling av kollektivtrafik och skolskjutsrutter.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 373 Val av ersättare till regionstyrelsens arbetsutskott

RS 2017/9

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Tommy Gardell (S) utses som ersättare i regionstyrelsens arbetsutskott.

Regionstyrelsen har att utse en ersättare i regionstyrelsens arbetsutskott.

Ärendets behandling under mötet

Ordföranden föreslår att Tommy Gardell (S) utses som ersättare i arbetsutskottet.

Ordföranden ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 374 Utveckling norra Gotland

RS 2017/1012

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Region Gotland och Tillväxtverket har regeringens uppdrag att gemensamt genomföra insatser för tillväxt i Gotlands län. För att genomföra det specifika programmet Hållbara Gotland får Tillväxtverket och Region Gotland fatta beslut om 100 mkr för finansiering av insatser med stöd av förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken, förordningen (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar eller förordningen (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag.

Enligt regeringsuppdraget ska genomförandet av uppdraget ta sin utgångspunkt i regionala strategier och program samt i de insatsområden som anges i bilagan till beslutet. Samordning ska ske med genomförandet av andra program för tillväxt och utveckling, såsom exempelvis nationella program för näringslivsutveckling som drivs av Tillväxtverket.

Bilagan till beslutet baseras delvis på Peter Larsson rapport och föreslår insatser inom ramen för områdena nyindustriell utveckling, hållbara livsmedel och havets näringar, hållbar besöksnäring, digitalisering samt kompetensförsörjning. Då dessa områden utgör en delmängd av Tillväxtprogrammet för Gotland 2016-2020, som var under utveckling vid tidpunkten för att uppdraget kom, beslutades att genomförandet av uppdraget skulle ta sin utgångspunkt i detta regionala program. Följaktligen i enlighet med regeringsbeslutet och Region Gotlands regionala utvecklingsansvar.

Enligt direktivet för genomförandet av uppdraget ska, i de fall där det är lämpligt med hänsyn till insatsernas karaktär, förutsättningarna för den norra länsdelen särskilt beaktas. Då genomförandet av insatser inom ramen för tillväxtpolitiken, och de förordningar som stödjer genomförandet av programmet, bygger på samverkan och partnerskap är region Gotland beroende av att det finns regionala utvecklingsaktörer på norra delen av ön som har kapacitet och vilja att genomföra insatser inom dessa ramar, inklusive det krav som nationellt ställs på regionala utvecklingsaktörer. Med anledning av detta vill Region Gotland nu närmare undersöka dessa förutsättningar.

En andra anledning som förstärker behovet av att beakta norra delen av Gotland är att det i budgetpropositionen för 2018 avsatts ytterligare 100 mkr till Gotland, delvis som en kompensation för det uteblivna så kallade Nordstreamavtalet.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 374 forts

RS 2017/1012

Enligt budgetpropositionen avsätts 50 miljoner till infrastruktursatsningar på Gotlands vägnät, till Trafikverket som i samråd med Region Gotland ska genomföra satsningarna. Uppsala Universitet, Campus Gotland, får 40 miljoner utslaget på fem år, för att stärka, utveckla och göra verksamheten stabil till år 2022. Till Yrkesvux avsätts 10 miljoner.

En tredje anledning är att det i budgetpropositionen 2018 föreslås kraftigt ökat anslag för smart industri på regional nivå för perioden 2018–2020 och Gotland behöver förbereda sig för att kunna ta del av potentiellt kommande uppdrag. Och till detta går det rimligen att hitta synergier i relation till Energimyndighetens förstudie för ett smart och förnybart energisystem på Gotland.

En fjärde anledning är att det finns behov av att belysa natur- och kulturreсурserna som grund för en hållbar och bärkraftig utveckling av besöksnäringen på norra Gotland. Inte minst med fokus på ett hållbart nyttjande av en potentiell nationalpark och filmindustrin.

Undersökningen består av en förstudie med syftet att fånga upp och kartlägga det utvecklingsbehov som finns på norra Gotland, samt att stärka möjligheterna att ta tillvara förutsättningar för utveckling som finns inom ramen för nyindustrialisering, besöksnäring samt mat- och livsmedel som är prioriterade insatsområden i tillväxtprogrammet för Gotland 2016-2020. När det gäller besöksnäringen handlar det om ett särskilt fokus på de värdefulla natur- och kulturreсурserna för utveckling av besöksnäringen som finns på norra Gotland. Syftet innefattar också, om möjligt, att lägga en grund för att Gotland (på ett effektivt sätt) ska kunna tillgodogöra sig den anslagsökning som enligt budgetpropositionen 2018 föreslås för smart industri på regional nivå för perioden 2018-2020. Detta kan exempelvis handla om att rigga förstudiearbetet i relation till nyindustrialiseringsstrategins utmaningar.

Detsamma gäller för mat- och livsmedel (livsmedelsstrategin) samt besöksnäring (jfr naturturismstrategin) som är nationellt prioriterat och där Gotland är starkt men behöver rusta för att regionala utvecklingsaktörer (fokus norr) i större utsträckning ska kunna vara delaktiga inom ramen för de verktyg tillväxtpolitiken och relaterade utvecklingssatsningar erbjuder.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att förstudien kan bidra till ökad kunskap om regionala utvecklingsaktörer på norra delen av ön samt om deras vilja och kapacitet att genomföra insatser inom ramen för de stöd som Region Gotland förvaltar.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2017-11-10

Ärendets behandling under mötet

Arbetsutskottet begär komplettering av ärendet till regionstyrelsens sammanträde.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande